

MILLİYETÇİ HAREKET PARTİSİ T.B.M.M. GRUP BAŞKANLIĞI
Tarih : 23.07.2018
Sayı : 2018 / 2828

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

2547 Sayılı Yükseköğretim Kanununda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Teklifi gerekçeleriyle birlikte ekte sunulmuştur.

Gereğini saygılarımla arz ederim. 10/07/2018

Arzu ERDEM
İstanbul Milletvekili

TBMM BAŞKANLIĞI	
Tali Komisyon	Plan ve Bütçe
Esas Komisyon	Milli Eğitim, Kültür, Gençlik ve Spor
Tarih :	10 Ekim 2018
Esas No: 2/841	

TBMM KANUNLAR ve KARARLAR BŞK.LİĞİ
23 Temmuz 2018
Numara:

LOYSİYE
AKTADILIMISTIR

TBMM GENEL EVRAK
23 Temmuz 2018
No: 323104

GEREKÇE

Devlet üniversitelerinde, araştırma görevlileri iki farklı statüde istihdam etmektedir. Bu statüler 2547 sayılı Yükseköğretim Kanununun 33/a ve 50/d maddelerince belirlenmiştir. Ayrıca 33. Madde kapsamındaki Öğretim Görevlisi Yetiştirme Projesi (ÖYP) çerçevesinde de araştırma görevlileri istihdam edilebilmektedir. 2015 yılının mayıs ayı itibarı ile Yükseköğretim Kurulu Başkanlığı'nın (YÖK) açıkladığı rakamlara göre Türkiye'deki toplam 42 bin 245 araştırma görevlisinin %16'sı (6 bin 650) 50/d statüsünde, geriye kalan %84'lük (35 bin 595) kesim ise 33/a statüsünde veya ÖYP kapsamındadır.

50/d ve 33/a maddeleri kapsamındaki araştırma görevlisi alımları tamamen aynı koşullar ile yapılmaktadır. Bu durum iki farklı statüdeki araştırma görevlilerinin tamamen aynı kriterleri sağladığı anlamına gelmektedir. Ayrıca bu iki farklı statüdeki personelin görev tanımları ve üniversitelerde yaptıkları görevler arasında da hiçbir fark bulunmamaktadır.

Maddelerden anlaşılacağı üzere yalnızca 50/d maddesinde öğretim yardımcılığı (araştırma görevliliği) kadrosuna atanma şartı öğrencilik statüsü ile ilişkilendirilmiştir. 33/a maddesinde ise böyle bir durum söz konusu olmayıp sadece görev tanımı ve süresi belirtilmiştir. Bu nedenle 50/d statüsündeki araştırma görevlilerinin kadroları, öğrencilik hakları biter bitmez (lisansüstü eğitimde azami süreyi doldurma veya lisansüstü eğitimi tamamlama halinde) sonlandırılmaktadır. Bu durum ciddi bir iş güvencesi problemi doğurmakta ve aynı kriterleri sağlayan iki farklı statüdeki araştırma görevlisi arasında fırsat eşitsizliği ortaya çıkarmaktadır. Yükseköğrenimini bitiren 33/a statüsündeki araştırma görevlileri, görevlerini yapmaya devam ederken, 50/d statüsündeki araştırma görevlileri işsiz kalmaktadır. Bu durum, yükseköğrenim görmüş bilim insanı adaylarının akademik kariyerlerini maddi ve manevi kaygılar nedeniyle bırakmalarına yol açmakta ve ülkenin akademik potansiyelinde ciddi kayıplara yol açmaktadır.

Ülkemiz, akademik kadrolar açısından incelendiğinde tüm kadrolar için belli seviyelerde iş güvencesi söz konusu iken 42 bin 245 araştırma görevlisinden sadece 6 bin 650'sinin böyle bir güvencesi yoktur. Bu mağduriyet, kişilerde gelecek kaygısı doğurmakta ve mesleki açıdan büyük motivasyon kayıplarına neden olmaktadır. Bunların yanında, 50/d statüsündeki araştırma görevlisi kadrolarının her yıl yenilenmesi, üniversitelerdeki çeşitli idari birimlerin öneri, görüş ve onayına bağlıdır. Bu durumun, 50/d statüsündeki araştırma görevlileri üzerinde baskı ve yıldırma (mobbing) kaynağı olarak istismar edilmesi de sık karşılaşılan bir durumdur.

Sonuç olarak, aynı kriterlerle işe alınan ve aynı işi yapan bu iki farklı statüdeki çalışanların arasındaki hak ve fırsat eşitsizliğinin, bilim insanı adaylarımız ve akademimiz daha fazla mağdur olmadan giderilmesi gerekmektedir. Bu problemlerin ancak 2547 sayılı Yükseköğrenim Kanunu'nda yapılacak bir değişiklikle çözülebileceği ön görülmektedir. Araştırma görevliliğinin iş tanımı ve iş güvencesinden açık bir şekilde bahseden ve aynı işi yapan farklı kadro tipleri barındırmayan tek bir araştırma görevliliği statüsü öngören bir maddeye ihtiyaç vardır. Bu hususta yukarıda bahsedilen ortak endişe ve problemler göz önünde bulundurularak bir çözüm geliştirilmesi gerekmektedir. Ayrıca Temmuz 2015 tarihli YÖK toplantısında konu Üniversite Rektörlüklerine bırakılmış olup keyfi ve farklı kriter uygulamaları sonucunda tam manasıyla çözüm olmamıştır. Bir kısım üniversitede ilişik kesilmeler yaşanmıştır. Teklifimizle, üniversitelerin en önemli işlevsel unsurlarından olan 50/d kapsamındaki araştırma görevlilerinin maruz kaldıkları, görevlerinin nitelikleriyle bağdaşmayan ayrımcılık, adaletsizlik ve hukuksuzluğun ortadan kaldırılarak tüm araştırma görevleri arasında hak ve yükümlülükte hukuksal eşitliğin sağlanması amaçlanmıştır.

Madde Gerekçeleri

Madde 1- 2547 sayılı Yükseköğretim Kanununun 50 nci maddesinin (d) bendi kapsamında öğretim yardımcılığı kadrolarına atanmış olanların, lisansüstü eğitimleri içerisinde akademik başarı göstermesi ile herhangi bir yüz kızartıcı sebepten dolayı disiplin cezası almaması durumunda ve başka herhangi bir kriter aranmaksızın bağlı bulundukları üniversite rektörlerine 1 ay içinde başvurmaları halinde, 2547 sayılı Kanunun 33 üncü maddesinin (a) bendindeki ve atandıkları tarihten itibaren araştırma görevlilerine ilişkin haklardan yararlanmaları öngörülmektedir.

Madde 2- Madde 1 de belirtilen kriterleri sağlanmasına rağmen 2547 sayılı Yükseköğretim Kanununun 50 nci maddesinin (d) bendi kapsamındaki uygulamalar nedeniyle 01.01.2015 itibariyle bağlı bulundukları üniversitelerden ilişkileri kesilen Araştırma görevlileri de bu değişikliğin kabulü itibariyle ilişkilerinin kesildiği Üniversite Rektörlüklerine 1 ay içerisinde başvurduklarında yine Madde 1'de belirtilen kriterler doğrultusunda 2547 sayılı Kanunun 33 üncü maddesinin (a) bendindeki kadrolara atanmaları ve atandıkları andan itibaren araştırma görevlilerine ilişkin haklardan yararlanmaları öngörülmektedir.

Madde 3- Yürürlük maddesidir.

Madde 4- Yürütme maddesidir.

2547 SAYILI YÜKSEKÖĞRETİM KANUNUNDA DEĞİŞİKLİK YAPILMASI HAKKINDA KANUN TEKLİFİ

Madde 1- 06.11.1981 tarih ve 2547 sayılı Yükseköğretim Kanununun 50 inci maddesinin birinci fıkrasının (d) bendi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

"d) Bu kanunun 50 nci Maddesinin birinci (d) bendi kapsamında öğretim yardımcılığı kadrolarına atanmış olanlar, lisansüstü eğitimleri içerisinde akademik başarı göstermeleri ve herhangi bir yüz kızartıcı sebepten dolayı disiplin cezası almaması durumunda ve başka herhangi bir kriter aranmaksızın bu kanun yürürlüğe girdiği tarihten itibaren bir ay içinde bağlı bulundukları üniversite rektörlerine başvurmaları halinde, 2547 sayılı Kanunun 33 üncü maddesinin (a) bendindeki araştırma görevlisi kadrolarına kadro şartı aranmaksızın atanırlar. Bunlar hakkında atandıkları tarihten itibaren araştırma görevlilerine ilişkin hükümler uygulanır."

Madde 2- 06.11.1981 tarih ve 2547 sayılı Yükseköğretim Kanununun 50 inci maddesinin birinci fıkrasının (d) bendine aşağıdaki madde eklenmiştir.

"Bu maddenin yürürlüğe girdiği tarihte Madde 1 de belirtilen kriterleri sağlanmasına rağmen 01.01.2015 itibariyle bağlı bulundukları üniversitelerden ilişkileri kesilen Araştırma görevlileri de bu değişikliğin kabulü itibariyle ilişkilerinin kesildiği Üniversite Rektörlüklerine bir ay içerisinde başvurduklarında yine Madde 1'de belirtilen kriterler doğrultusunda 2547 sayılı Kanunun 33 üncü maddesinin (a) bendindeki kadrolara atanırlar. Ve atandıkları andan itibaren araştırma görevlilerine ilişkin haklardan yararlanırlar."

Madde 3- Bu Kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

Madde 4- Bu Kanun hükümlerini Cumhurbaşkanı yürütür.